

Wijnkoop vond voor zijn protesten geen gehoor bij het *Ekki*. Toen de 'officiële' CPH in '28 in congres bijeenkwam, hield de vertegenwoordiger van het *Ekki* een lange rede waarin hoofdzakelijk het roeyement van de Russische partijleider Leo Trotzki (in 1940 in Mexico op last van Stalin vermoord) toegelicht werd. Wijnkoop was, zei hij, geen haar beter: 'het ergste type van het Trozskisme . . . een frazenmakende demagoog die de proletarische beweging wenst uit te buiten voor zijn persoonlijke politiek.'¹ Twee jaar later boog Wijnkoop berouwvol het hoofd. Hij bekende ongelijk, hief zijn eigen partij op en in een brief aan het Westeuropees Bureau der Komintern, mede ondertekend o.a. door J. Hoogcarspel en G. van Burink – een Rotterdams agitator die wij in de bezetting nog als NSB-er zullen zien optreden –, aanvaardde hij weer de discipline der Internationale. De CPH liet hem een jaar wachten voor zij hem in genade aannam.

Deze en dergelijke verschijnselen waren niet geschikt sympathie te wekken voor de CPH. Men zag haar, terecht, als een organisatie die een verlengstuk was van de Russische politiek. Vermoed werd bovendien dat zij uit het buitenland geld ontving. Dat was al in het begin van de jaren '20 het geval, maar toen verliep de subsidiëring via Wijnkoop die haar zelfs voor zijn medebestuurders geheim hield.² Later werd, zij het in een besloten zitting van een partijcongres (februari 1930), een tipje van de sluier opgelicht toen de benarde positie van het partijdagblad, *De Tribune*, aan de orde kwam. Een lid van de staf noemde het onbegrijpelijk dat er steeds tekorten waren:

'Spreker is er van overtuigd dat er geld genoeg is want herhaalde malen wordt dit door Hugo Eberlein, Berlijn, toegezonden. De partijvoorzitter, L. de Visser, sprong op, sloeg met de vuist op tafel en eiste van het congres dat het de spreker verder voortgaan zou beletten. Het was volgens hem ontoelaatbaar, op dit congres over de internationale verbindingen te spreken.

Geroep: 'We moeten de waarheid weten!' 'Laat die man verder spreken!''³

Het was op ditzelfde congres dat het *Ekki* een ingrijpende wijziging in de

¹ Aangehaald a.v., no. 3, p. 3. ² J. de Kadt: *Uit mijn communistentijd*, p. 306-07.

³ CI: *Overzicht 1930*, no. 2, p. 13. Op 18 juli 1930 liet het Amsterdamse *Ons weekblad*, orgaan voor het tuindorp *Watergraafsmeer* een afgetreden CPH-bestuurder, Alex Lisser, aldus aan het woord: 'Met vreemd geld wordt een politieke actie gevoerd (en) worden relletjes veroorzaakt . . . waarvan zelfs de revolutionair moet bekennen dat het een misdaad is. Deze misdadigheid wordt vanuit Rusland bezoldigd en betaald met belastinggeld van een bevolking die zelf onder de grootste ellende gebukt gaat.' De Centrale Inlichtingsdienst rapporteerde omstreeks die tijd dat *De Tribune* per maand uit Moskou via Berlijn een subsidie ontving van f 1200 tot f 1500. (*Overzicht 1930*, no. 5, p. 31).